

DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ANABİLİM DALI LİSANS
PROGRAMI DERS İÇERİKLERİ

I. YARIYIL

Psikolojiye Giriş

Psikolojinin tanımı, psikoloji tarihi, psikolojinin alanları (sosyal psikoloji, klinik psikoloji, eğitim psikolojisi vs.), psikoloji kuramları (davranışçı kuramlar, bilişsel kuramlar, varoluşçu kuram vb.), psikolojinin biyolojik temelleri, zeka ve kuramları, duyum ve algılama, bellek, kişilik ve kuramları, normal dışı davranışlar, güdülenme, heyecan, savunma mekanizmaları.

Fizyolojik Psikoloji

Fizyolojik psikolojinin alanı ve araştırma yöntemleri, organizmanın fizyolojisi ve anatomisi, davranım mekanizmaları, duyu işlevleri, motor işlevler ve duygular, güdü ve güdünün fizyolojik temelleri, işlevsel bozukluklar ve bu bozuklukların nedenleri.

Türkçe I: Yazılı Anlatım

Yazı dilinin ve yazılı iletişimin temel özellikleri, yazı dili ile sözlü dilin arasındaki temel farklar. Anlatım: yazılı ve sözlü anlatım; öznel anlatım, nesnel anlatım; paragraf; paragraf türleri (giriş-gelişme-sonuç paragrafları). Metnin tanımı ve metin türleri (bilgilendirici metinler, yazınsal metinler); metin olma koşulları (bağlılık, tutarlılık, amaçlılık, kabul edilebilirlik, durumsallık, bilgisellik, metinler arası ilişkiler). Yazılı anlatım (yazılı kompozisyon: serbest yazma, planlı yazma); planlı yazma aşamaları (konu, konunun sınırlandırılması, amaç, bakış açısı, ana ve yan düşüncelerin belirlenmesi; yazma planı hazırlama, kâğıt düzeni); bilgilendirici metinler (dilekçe, mektup, haber, karar, ilan/reklam, tutanak, rapor, resmi yazılar, bilimsel yazılar) üzerinde kuramsal bilgiler; örnekler üzerinde çalışmalar ve yazma uygulamaları; bir metnin özetini ve planını çıkarma; yazılı uygulamalardaki dil ve anlatım yanlışlarını düzeltme.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

Kavramlar, tanımlar, ders yöntemleri ve kaynakların tanımı, Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi, Osmanlı Devleti'nin Dağılışı (XIX. Yüzyıl), Tanzimat ve Islahat Fermanı, I. ve II. Meşrutiyet, Trablusgarp ve Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı, Mondros Ateşkes Antlaşması, Wilson İlkeleri, Paris Konferansı, M. Kemal'in Samsun'a Çıkışı ve Anadolu'daki Durum, Amasya Genelgesi, Ulusal Kongreler, Mebusan Meclisinin Açılışı, TBMM'nin Kuruluşu ve İç İsyenlar, Teşkilat-ı Esasi Kanunu, Düzenli Ordunun Kuruluşu, I. İnönü, II. İnönü, Kütahya-Eskişehir, Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı sırasındaki antlaşmalar, Lozan Antlaşması, Saltanatın Kaldırılması.

Yabancı Dil I

Bu ders, üniversite öğrencilerinin kendi alanlarında yürüttükleri her türlü akademik faaliyette okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini belirli bir etkinlikte kullanabilmelerini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Bu derste ilgi çekici bağlamlar yaratılarak, dilin işlevliğini artırıcı alıştırmalar verilerek, dilin gerçek iletişim becerilerinde kullanımı gösterilerek öğrencilerin dilsel ve iletişimsel yetileri geliştirilecek ve yabancı dil yeterlikleri artırılabacaktır.

Bilgisayar I

Bilişim teknolojileri, yazılım ve donanım ile ilgili temel kavramlar, genel olarak işletim sistemleri, kelime işlemci programları, elektronik tablolama programları, veri sunumu,

eğitimde İnternet kullanımı, bilişim teknolojilerinin sosyal yapı üzerindeki etkileri ve eğitimdeki yeri, bilişim sistemleri güvenliği ve ilgili etik kavramları.

Sosyolojiye Giriş

Sosyolojinin tanımı, konusu, kapsamı, sosyolojide temel kavramlar, çalışma alanları, Dünyada ve Türkiye’de sosyolojinin tarihsel gelişimi, Türkiyede ve dünyada önemli sosyologlar, sosyolojinin diğer bilimlerle ilişkisi; sosyal gruplar ve özellikleri, sosyolojide yöntem, birey toplum ilişkisi ve toplumun bireye etkisi, sosyolojik açıdan eğitim, eğitim toplum birey ilişkisi, toplumsal bir kurum olarak okul, ğretmen ve öğrencinin sosyolojik açıdan rol ve sorumlulukları, eğitimde fırsat eşitliği, sosyal hareketlilik, statü, sınıf ve tabakalaşma, kültür toplum ve medeniyet ilişkisi, güncel sosyolojik çalışma rnekleri.

Felsefeye Giriş

Felsefe ile ilgili temel kavramlar, felsefe ve bilim, felsefenin çalışma alanları ve sosyal bilimlerdeki rolü, başlıca felsefi akımlar; Türkiye’de ve dünyadaki düşünürlerin görüşlerinin incelenmesi, felsefi perspektifin geliştirilmesi, felsefe eğitim ilişkisi, eğitimin felsefi temelleri ve eğitim programlarına etkisi, ağdaş felsefe akımları.

Eğitim Bilimine Giriş

Eğitimin temel kavramları, eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi ve işlevleri (eğitimin felsefi, sosyal, hukuki, psikolojik, ekonomik, politik temelleri), eğitim biliminin tarihsel gelişimi, 21.yüzyılda eğitim biliminde yönelimler, eğitim biliminde araştırma yöntemleri, Türk Milli Eğitim Sisteminin yapısı ve özellikleri, eğitim sisteminde öğretmenin rolü, öğretmenlik mesleğinin özellikleri, ğretmen yetiştirme alanındaki uygulamalar ve gelişmeler.

II. YARIYIL

Sosyal Antropoloji

Antropoloji alanı ve dalları, antropolojinin araştırma yöntemleri, kültür kavramı ve kültür kuramları, kültürün içeriği, kültür araştırmaları, insanın tarihsel evrimi, kültürel evrim, doğal vre, üretim ve alışveriş biçimleri, farklılaşma ve gruplaşma, akrabalık, evlilik ve soy, dil, sanat ve diğer kültürel kuramların incelenmesi.

Türkçe II: Sözlü Anlatım

Sözlü dilin ve sözlü iletişimin temel zellikleri. Sözlü anlatım; konuşma becerisinin temel özellikleri (doğal dili ve beden dilini kullanma); iyi bir konuşmanın temel ilkeleri; iyi bir konuşmacının temel özellikleri (vurgu, tonlama, duraklama; diksiyon vb.). Hazırlıksız ve hazırlıklı konuşma; hazırlıklı konuşmanın aşamaları(konunun seçimi ve sınırlandırılması; amaç, bakış açısı, ana ve yan düşüncelerin belirlenmesi, planlama, metni yazma; konuşmanın sunuluru). Konuşma türleri:(karşılıklı konuşmalar, söyleşi, kendini tanıtma, soruları yanıtlama, yılbaşi, doğum, bayram v.b. nemli bir olayı kutlama, yol tarif etme, telefonla konuşma, iş isteme, biriyle görüşme/röportaj yapma, radyo ve televizyon konuşmaları, değişik kültür, sanat programlarına konuşmacı olarak katılma v.b.). Değişik konularda hazırlıksız konuşma yapma, konuşma örnekleri üzerinde çalışmalar ve sözlü anlatım uygulamaları, konuşmalardaki dil ve anlatım yanlışlarını düzeltme.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II

Siyasi alanda yapılan devrimler, siyasi partiler ve çok partili siyasi hayata geçiş denemeleri, hukuk alanında yapılan devrimler, toplumsal yaşayışın düzenlenmesi, ekonomik alanda yapılan yenilikler. 1923-1938 Döneminde Türk dış politikası, Atatürk sonrası Türk dış politikası, Türk Devriminin İlkeleri: (Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devrimcilik, Devletçilik, Milliyetçilik). Bütünleyici ilkeler.

Yabancı Dil II

Bu ders, üniversite öğrencilerinin kendi alanlarında yürüttükleri her türlü akademik faaliyette okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini belirli bir etkinlikte kullanabilmelerini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Bu derste öğrencilerin “Yabancı Dil I” dersinde kazandıkları bilgi ve becerilerin bir üst seviyeye çıkartılması hedeflenmelidir. Bu yapılırken ilgi çekici bağlamlar yaratılmasına, dilin işlevliğini artırıcı alıştırmalar yapılmasına, dilin gerçek iletişim becerilerinde kullanılmasına ve bu yolla öğrencilerin dilsel ve iletişimsel yetileri ile yabancı dil yeterliklerinin artırılmasına özen gösterilmelidir.

Bilgisayar II

Bilgisayar destekli eğitim ile ilgili temel kavramlar, öğeleri, kuramsal temelleri, yararları ve sınırlılıkları, uygulama yöntemleri, bilgisayar destekli öğretimde kullanılan yaygın formatlar, ders yazılımlarının değerlendirilmesi ve seçimi, uzaktan eğitim uygulamaları, veri tabanı uygulamaları, bilgisayar ve internetin çocuklar/gençler üzerindeki olumsuz etkileri ve önlenmesi.

Gelişim Psikolojisi I

Gelişimle ilgili temel kavram ve ilkeler, gelişim kuramları, gelişim dönemleri, çocukluk döneminin bedensel, bilişsel, kişilik ve ahlak gelişimi, ana-baba çocuk etkileşimi, çocuklarda görülen davranış ve uyum sorunları

Kaynak Tarama ve Rapor Yazma

Kütüphane sistemlerini tanıma, kaynaklara ulaşmak amacıyla internette ve elektronik veri tabanlarında tarama yapma, ödev ve rapor yazım kuralları.

Eğitim Felsefesi*

Felsefe ve eğitim arasındaki ilişki, eğitim felsefesinin tanımı, eğitimi etkileyen temel felsefi akımlar (idealizm, realizm, pragmatizm ve varoluşçuluk), eğitim felsefesi akımları (daimicilik, esasicilik, ilerlemecilik, yeniden kurmacılık, varoluşçuluk, oluşturmacılık), eğitim felsefesi akımlarının Türkiye Cumhuriyeti eğitim sistemine etkileri, eğitim felsefesi ve çağdaş eğitim sistemleri.

Türk Eğitim Tarihi*

Türk eğitim tarihinin, eğitim olgusu açısından önemi. Cumhuriyetten önceki eğitim durumu ve öğretmen yetiştiren kurumlar. Türk Eğitim Devrimi 1: Devrimin tarihsel arka planı, felsefi, düşünsel ve politik temelleri. Türk Eğitim Devrimi 2: Tevhid-i Tedrisat Kanunu: tarihsel temelleri, kapsamı, uygulanışı ve önemi; Türk eğitim sisteminde laikleşme. Türk Eğitim Devrimi 3: Karma eğitim ve kızların eğitimi, Yazı Devrimi, millet mektepleri, halk evleri. Türkiye Cumhuriyeti eğitim sisteminin dayandığı temel ilkeler. Köy Enstitüleri, Eğitim Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okulları. Üniversiteler ve öğretmen yetiştirme. Yakın dönem Türk eğitim alanındaki gelişmeler.

III. YARIYIL

Rehberlik ve Psikolojik Danışma

Psikolojik danışma ve rehberliğe ilişkin temel kavram ve ilkeler, psikolojik danışma ve rehberliğin tarihçesi, alanı ve dalları, kullanılan araştırma ve değerlendirme yöntemleri, psikolojik danışma süreci, psikolojik danışma kuramları, psikolojik danışma ve rehberlikte etik ve yasal konular.

İstatistik I

İstatistik ile ilgili temel kavramlar, verilerin düzenlenmesi, betimsel istatistik, olasılık hesapları ve dağılımlar, istatistik paket programlarında uygulamalar.

Sınıf Yönetimi

Sınıf organizasyonunu sağlayarak sınıf ortamında sınıf içi iletişimin oluşması ve istenmeyen davranışların ortadan kaldırılması için gerekli bilgi ve yeterliliğe sahip olmak.

Özel Eğitim

Özel eğitimin tanımı, özel eğitimle ilgili temel ilkeler, engelliliği oluşturan nedenler, erken tanı ve tedavinin önemi, engele bakışla ilgili tarihsel yaklaşım, zihinsel engelli, işitme engelli, görme engelli, bedensel engelli, dil ve iletişim bozukluğu olan, süregelen hastalığı olan, özel öğrenme güçlüğü gösteren, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan, otistik ve üstün yetenekli çocukların özellikleri ve eğitimleri, farklı gelişen çocukların oyun yoluyla eğitimi, özel eğitime muhtaç çocukların ailelerinde gözlenen tepkiler, ülkemizde özel eğitimin durumu, bu amaçla kurulmuş kurum ve kuruluşlar.

Ölçme ve Değerlendirme

Eğitimde ölçme ve değerlendirmenin yeri ve önemi, ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel kavramlar, ölçme araçlarında bulunması istenen nitelikler (güvenirlilik, geçerlik, kullanılabilirlik), eğitimde kullanılan ölçme araçları ve özellikleri, geleneksel yaklaşımlara dayalı olan araçlar (yazılı sınavlar, kısa yanıtli sınavlar, doğru-yanlış tipi testler, çoktan seçmeli testler, eşleştirmeli testler, sözlü yoklamalar, ödevler), öğrenciyi çok yönlü tanımaya dönük araçlar (gözlem, görüşme, performans değerlendirme, öğrenci ürün dosyası, araştırma kağıtları, araştırma projeleri, akran değerlendirme, özdeğerlendirme, tutum ölçekleri), ölçme sonuçları üzerinde yapılan temel istatistiksel işlemler, öğrenme çıktıları değerlendirme, not verme, alanı ile ilgili ölçme aracı geliştirme.

Gelişim Psikolojisi II

Ergenlik döneminin temel özellikleri, ergenlik döneminin bedensel, bilişsel, kişilik ve ahlak gelişimi, ergenlik dönemi sorunları ve bunlarla başetme yolları.

İnsan Kaynakları Yönetimi

İnsan Kaynakları kavramı; İKY ve Planlamasının Alt Çalışma Alanları; İnsan Kaynağının Geliştirilmesi; örgüt, yönetim ve örgütte insan ögesi; İnsan kaynaklarının yönetimi; Personel yönetiminden insan kaynağının yönetimine geçiş; Personel yönetimi ve İnsan Yönetimi arasındaki fark; İnsan Kaynakları Yönetiminin sorunları; İnsan Kaynakları Yönetiminin işlevleri; İnsan Gücü Planlaması; Seçme ve Yerleştirme; Eğitim ve Geliştirme; Ödeme ve iş değerlendirme; koruma; Disiplin ve ayırma; Kariyer Geliştirme; Performans Değerlendirme; Türkiye’de insan kaynaklarının yönetimi; Türkiye’de personel yönetimi.

IV. YARIYIL

Test Dışı Teknikler

Görüşme, anket, bilgi toplama fişleri, işaretleme listeleri, zaman cetveli, otobiyografi gibi test dışı kendini anlatma teknikleri ile gözlem, derecelendirme ölçeği, sosyometri, kim bu gibi gözlemsel teknikler ve vak’a incelemesi, vak’a kaydı gibi durumsal testlerin geliştirilmesi, uygulanması, geçerlilik ve güvenirlikleri çalışmalarının yapılması.

İnsan İlişkileri ve İletişim

Kişilerarası iletişimin tanımı; iletişim modeli, iletişim unsurları ve özellikleri, etkili dinleme ve geri bildirim, kişilerarası iletişimi engelleyen etkenler (kaynak, kanal, alıcı, vb.), iletişimi kolaylaştıran etkenler, duyguların iletişimde rolü ve kullanılması, iletişimde çatışma ve önlenmesi, öğrenci, öğretmen, veli iletişiminde dikkat edilmesi gereken önemli hususlar, iletişim uygulamaları.

İstatistik II

Hipotez testleri, korelasyon, regresyon, anlamlılık testleri, varyans analizi ve istatistik paket programlarında uygulamalar.

Sosyal Psikoloji

Sosyal psikoloji alanı ve araştırma yöntemleri, sosyal algı ve sosyal biliş, tutumlar ve tutum değişimine ilişkin kuramsal yaklaşımlar, sosyal davranışı etkileyen psikolojik süreçler, sosyal etki ve uyuma, grup dinamikleri, kişiler arası ilişkiler.

Öğrenme Psikolojisi

Öğrenmeyle ilgili temel kavram ve ilkeler, öğrenmeyi etkileyen etkenler, öğrenme kuramları, etkili öğrenme yöntem ve teknikleri.

Öğretim İlke ve Yöntemleri

Öğretimle ilgili temel kavramlar, öğrenme ve öğretim ilkeleri, öğretimde planlı çalışmanın önemi ve yararları, öğretimin planlanması (ünitelendirilmiş yıllık plan, günlük plan ve etkinlik örnekleri), öğrenme ve öğretim stratejileri, öğretim yöntem ve teknikleri, bunların uygulama ile ilişkisi, öğretim araç ve gereçleri, öğretim hizmetinin niteliğini artırmada öğretmenin görev ve sorumlulukları, öğretmen yeterlikleri.

Okullarda Gözlem

İlköğretim ve ortaöğretim okullarında rehberlik hizmetlerinin organizasyonu, personeli, uygulama durumu, eğitim örgütü içindeki yeri ve işleyişinin gözlenmesi ve değerlendirilmesi. Rehberlik ilke ve kavramları açısından öğrenci davranışlarının gözlenmesi.

V. YARIYIL

Psikolojik Danışma İlke ve Teknikleri

Psikolojik danışma ilkeleri, psikolojik danışma süreci ve evreleri, temel psikolojik danışma beceri ve teknikleri, bu temel beceri ve tekniklerin örnek uygulamaları.

Yaşam Dönemleri ve Uyum Problemleri

Bebeklik, çocukluk, ergenlik, genç yetişkinlik, orta yaşlar ve yaşlılık gelişim dönemlerinin özellikleri, uyum problemleri ve bu problemlerle başetme yolları.

Kişilik Kuramları

Kişilikle ilgili temel kavramlar, kişiliğin gelişimi, uyum ve ruh sağlığı, kişilik kuramlarının özellikleri ve karşılaştırılması, kişilik kuramlarının alan uygulamaları ile ilişkilendirilmesi.

Mesleki Rehberlik ve Danışma

Mesleki rehberlik ve danışma ile ilgili temel kavram ve ilkeler, meslek gelişimi kuramları, mesleki rehberlik ve danışmada kullanılan ölçme araçları, bilgisayar destekli mesleki rehberlik ve danışma, mesleki rehberlik ve danışma programları.

VI. YARIYIL

Mesleki Rehberlik ve Danışma Uygulaması

Mesleki rehberlik ve danışmada kullanılan ölçme araçlarını uygulama ve değerlendirme, mesleki gelişim programları hazırlama ve uygulama, bireyle ve grupta mesleki rehberlik ve danışma yapma.

Rehberlikte Program Geliştirme

İlköğretim, orta öğretim ve yükseköğretim düzeylerinde rehberlik programlarının yapısı, süreci, zaman planlaması ve kaynakların kullanılması, örnek etkinlik ve deneme programlarının oluşturulması, uygulanması.

Davranış Bozuklukları

Farklı kuramlara göre davranış bozukluklarının tanımı ve nedenleri, klasik sınıflandırma ve güncel DSM tanı ölçütleri; DSM tanı ölçütlerine göre davranış bozuklukları ve müdahale yöntemleri.

Psikolojik Danışma Kuramları

Temel psikolojik danışma kuram ve yaklaşımları, bu kuram ve yaklaşımların temelini oluşturan kavram, ilke ve teknikler, kuramların psikolojik danışmaya yansımaları ve yeni yönelimler.

Grupla Psikolojik Danışma

Grupla psikolojik danışmayla ilgili temel kavram ve ilkeler, grupla psikolojik danışma süreci, grupla psikolojik danışma beceri ve teknikleri, grubun evreleri, farklı sorunlara ve yaş dönemlerine yönelik gruplarla çalışma.

VII. YARIYIL

Psikolojik Testler

Psikolojik testlere ilişkin temel kavram ve ilkeler, bireysel ve grup zeka testleri, başarı, yetenek ve kişilik testleri, ilgi envanterleri, bazı test ve envanterlerin uygulanması ve değerlendirilmesi.

Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması

Süpervizyon altında temel psikolojik danışma beceri ve tekniklerini kullanarak bireyle psikolojik danışma yapma.

Öğrenme Güçlükleri

Öğrenme güçlüğü'nün tanımı, öğrenme güçlüklerinin sınıflandırılması, nedenleri, sınıf ortamında ayırt edilmesi, eğitim ortamının düzenlenmesi, öğrenme güçlüğü olan öğrencilere, ailelerine, öğretmenlere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma yöntem ve teknikleri.

Bilimsel Araştırma Yöntemleri

Bilim ve temel kavramlar (olgu, bilgi, mutlak, doğru, yanlış, evrensel bilgi v.b.), bilim tarihine ilişkin temel bilgiler, bilimsel araştırmanın yapısı, bilimsel yöntemler ve bu yöntemlere ilişkin farklı görüşler, problem, araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve veri toplama yöntemleri (nicel ve nitel veri toplama teknikleri), verilerin kaydedilmesi, analizi, yorumlanması ve raporlaştırılması.

Topluma Hizmet Uygulamaları

Deneyimsel öğrenim felsefesi ışığında, toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlama; panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı ya da düzenleyici olarak katılma, sosyal sorumluluk çerçevesinde çeşitli projelerde gönüllü olarak yer alma.

Eğitim Yönetimi

Eğitim yönetimi ile ilgili temel kavramlar, yönetim süreçleri, örgüt ve örgüt türleri, örgüt kültürü ve iklimi, liderlik kuramları.

VIII. YARIYIL

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Semineri

Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre psikolojik danışma ve rehberlik alanından seçtikleri konularda kapsamlı projeler hazırlamaları ve sunmaları.

Rehberlik ve Psikolojik Danışmada Alan Çalışması

Okul öncesi, ilk ve orta öğretim okullarındaki eğitsel, mesleki, kişisel rehberlik etkinliklerinin incelenmesi, test ve test dışı tekniklerin uygulanması ve yorumlanması, çeşitli konularda grup rehberliği programlarının geliştirilerek uygulanması

Meslek Etiği ve Yasal Konular

Psikolojik danışma ve rehberlik alanındaki etik ilkeler ve genel uygulama standartları, mesleki etiğe uygun karar verme, danışan hakları ve psikolojik danışmanın sorumlulukları, yasal sorunlar.

Kurum Deneyimi

Çeşitli kurum ve kuruluşların (eğitim, sağlık ve endüstri) psikolojik danışma ve rehberlik birimlerinde psikolojik danışma ve rehberlik deneyimi kazanma.

Grupla Psikolojik Danışma Uygulamaları

Temel Grupla Danışma Teorileri, Danışma Teknikleri Ve Grupla Danışmada Yaşanan Temel Problemler.

Okul Temelli Önleyici Rehberlik Ve Psikolojik Danışma

Psikolojik Danışmanın Önleyici İşlevi, Tarihçesi Ve Kuramlar Koruyucu Etmenler Riskli Zararlı Davranışlar Psikolojik Danışman Eğitimi Ve Önleme